No. 3812.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 18 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 November.

In de zitting der Tweede Kamer van gisteren hebben niet minder dan tien sprekers het woord gevoerd, waaronder acht, die op vroegere redevoeringen zijn teruggekomen. De twee sprekers, die in deze zitting zich voor het eerst over het ontwerp uitlieten, waren de heeren *Slicher van Domburg* en *van Eck*, die vooral op de hooge belangrijkheid der Zeeuwsche lijn wezen en zich ten gunste der voordragt verklaarden. Wij zijn met hen voorstanders van die lijn, doch gelooven dat door een afstemming van het ontwerp men daartoe eerder geraken zal dan door een aanneming. Een der voornaamste redenen, die wij voor dit gevoelen hebben, is de geldkwestie. Het is immers duidelijk gebleken, dat de koncessionarissen voor den aanleg der voorgestelde spoorwegen geen de minste zekerheid kunnen aanbieden, en de hun verleende gunning op niets anders dan een jaren lang uitstel zal uitloopen, waarin men krachtens de wet zal moeten berusten. Die wet toch verpligt tot wachten, gedurende den ganschen termijn, welke den koncessionarissen ter uitvoering hunner werken is toegezegd. Het verwondert ons ten hoogste dat zoovele leden hier blind voor zijn, en den door hen gewenschten spoorweg in het gevaar brengen van eenige jaren te zullen worden verschoven. Het schijnt wel of sommigen zich tot elken prijs van deze zaak willen afmaken, en die dan maar verder aan de wisselvalligheden van de toekomst overlaten. Intusschen betwijfelen wij of die houding wel met de pligten van een volksvertegenwoordiger strookt, vooral met betrekking tot den aanleg van groote werken, waaraan zooveel behoefte is, en die zoo vurig verlangd worden.

De acht sprekers, die ten tweedenmale het woord opnamen, waren de heeren *Wintgens*, *de Kempenaer*, *van Nispen van Sevenaer*, *Schimmelpenninck van der Oije*, *van Heukelom*, *van Voorthuysen*, *Idzerda* en *Zijlker*. De heer de Kempenaer, die meer ingenomen met den noorderweg dan met die naar het zuiden is, zal volgenderwijze te werk gaan: Eerst stemmen *voor* artikel I (De noorderlijn). Ontvangt dit de gewenschte meerderheid, dan *tegen* artikel II (de zuiderlijn). Wordt echter ook deze goedgekeurd dan zal hij ten slotte weder *tegen* de geheele wet stemmen. Een dergelijke gedragslijn wil ook de heer Schimmelpenninck van der Oije volgen, die zich met de noorderlijn kunnende vereenigen den aanleg van een zuiderlijn, en wel aanvankelijk in de rigting van Vlissingen naar Maastricht, door den Staat verlangt. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft in zijn rede van Maandag de leden er oplettend op gemaakt dat zij door een verschillende stemming over de artikelen ontsnappen konden aan de bezwaren, die zij tegen de zamenkoppeling der beide lijnen in één ontwerp voedden. Hieraan scheen vroeger niemand gedacht te hebben. Wij hebben daaraan te danken, dat verscheidene leden, warme voorstanders van de noorderlijn, zich hevig tegen de zuiderlijn hebben uitgelaten en omgekeerd. Zij zijn derhalve in zekeren zin door hun woord gebonden om aan een der lijnen hun stem te onthouden. Doen zij het niet, zij zullen dan aan de gansche natie het treurig verschijnsel aanbieden van een volksvertegenwoordiger, die tegen zijn overtuiging stemt. Intusschen achten wij door de opmerking des ministers het bezwaar niet weggenomen tegen den zedelijken dwang, der Kamer door de bekende zamenkoppeling aangedaan. Immers bij de eindstemming over het ontwerp, welke beide koncessiën omvat, bestaat die zedelijke dwang nog in volle kracht. Hopen wij echter dat door een [illegible]ming der afzonderlijke artikelen het zoover niet [illegible].

[illegible] Zijlker, die zich zijn stem had voorbehouden, [illegible] voor het ontwerp stemmen. Wij waren [illegible]ten. De heer Zijlker heeft, gelooven wij, nooit een [illegible] voornemen gehad, maar willen beproeven of hij de Regering ook zou kunnen overhalen bepaalde beloften te doen voor een lijn van Groningen naar de Hannoversche grenzen. De minister heeft zulke beloften niet gegeven en ook niet kunnen geven. Desniettemin verklaart die spreker, dat hij na de geruststellende verzekering des minsters op dat punt, voor de wet zal stemmen. Men ziet, dat de heer Zijlker van zijn eerste proeve, om de rol van fijne diplomaat te spelen, slecht afkomt, en dat de minister geen dupe geweest is van het voorbehoud zijner stem, maar zeer goed wist met wien hij hier te doen had. De heer Zijlker zal het wel nooit tot een Groninger Metternich brengen, maar zich moeten getroosten te blijven wat hij altijd geweest is: de heer Zijlker.

Wij kennen thans den inhoud van het amendement, dat de heer Thorbecke (1) wil voorstellen. Zoo wij de bedoeling van den geachten afgevaardigde wel gevat hebben, komt dit eerst in behandeling als het wetsontwerp mogt worden afgestemd. Het heeft ten doel door de Kamer de rigtingen der spoorwegen te doen vaststellen en laat de overige vraagpunten in het midden. Dit plan is onder alle opzigten veel aannemelijker dan dat der Regering. Eerstens wordt daarbij Utrecht centraalpunt. Tweedens krijgt men in het noorden een betere rigting, meer overeenkomende met de aanvraag der heeren Dull & C°, en de aanvankelijke meening der heeren Sloet-Reuchlin. Tweedens is de aansluiting met het buitenland, zoo ten noorden als ten zuiden, beter in het oog gehouden, en wordt, wat de eerste betreft, bepaaldelijk de doortrekking van Groningen naar de Hannoversche grenzen er in opgenomen. Men ziet dat de heer Zijlker, die door het amendement van den heer Thorbecke de aansluiting verkrijgt, die hij wenscht, zich al te zeer gehaast heeft, met zich voor het Regeringsontwerp te verklaren.

Ziehier welk spoorwegplan door den heer Thorbecke verlangd en voorgesteld wordt:

In het noorden des Rijks worden spoorwegen aangelegd van Harlingen over Leeuwarden en Groningen tot aan de Hannoversche grens tegenover Leer of Aschendorf; van Leeuwarden langs Heerenveen en Zwolle naar Raalte of Deventer; en van daar oostelijk naar de grens in de rigting van Rheine en westelijk naar Utrecht.

In het zuiden worden spoorwegen aangelegd van Utrecht naar 's Hertogenbosch tot Boxtel; van Vlissingen over Middelburg, Rozendaal, Tilburg, Boxtel naar Venlo of Roermond; en van daar oostelijk naar de Pruissische grens en zuidelijk naar Meerssen bij Maastricht.

Zoo de behandeling der spoorwegzaak eindigen moet met de aanneming van dit amendement, zouden wij, en zeker ieder met ons, die in deze zaak het algemeen nationaal belang voorstaat, redenen tot blijdschap hebben. De beslissing is thans aan de Kamer. Moge zij toonen beter dan de Regering haar roeping te begrijpen.

De Fransche Keizer telt onder de revolutionnaire vrienden sommige indiskrete pennevoerders, die ongemerkt en als in het voorbijgaande, vreeselijke dingen verhalen. De *Indépendance belge* onder anderen, bezit korrespondenten, die onbetaalbaar zijn. Goed ingelicht zijn zij altijd, zoodra het de revolutionnaire geheimen betreft; want het puikje der revolutie leent zijne diensten aan de *Indépendance*, die op hare beurt geheel ten dienste is van de revolutie. Maar ter zake. Een ieder, die oogen heeft gehad om te zien, en ooren om te hooren, weet wat de revolutie in de hertogdommen en de Legatiën beteekent. Zij is er van buiten af met geweld van verraad en van wapenen ingebragt en wordt er insgelijks van buiten af gehandhaafd. Dat revolutionnair rumoer moet niet gansch geschreven worden op de rekening van graaf Cavour alleen. Te Parijs heeft men daarin zijn aandeel, zelfs voor zoo ver het de Legatiën betreft. Wel heeft Napoleon III de neutraliteit van de Kerkelijke Staten plegtig erkend, wel heeft hij zich even plegtig voor het ongeschonden behoud van alle Pauselijke regten borg gesteld; maar desniettemin heeft hij niet verhinderd, wat hij kon doen, dat de Legatiën uit Turijn door de revolutie werden bestookt en bemagtigd. Hij had, om dat te voorkomen, slechts één woord te spreken, dat hij niet gesproken heeft. Dat woord dat toen voorbedachtelijk werd teruggehouden, schijnt thans losgelaten. Altans wij lazen dezer dagen in de *Indépendance* het berigt uit Turijn, dat de Fransche Keizer den kolonel Cipriani, die te Bologna het diktatorschap voerde, heeft *teruggeroepen*. Let wel, teruggeroepen. Voerde hij dan het diktatorschap op Pauselijk gebied voor rekening van Napoleon III? De korrespondent past er een mouw aan en zegt dat de kolonel Cipriani zoozeer met den Keizer bevriend is, dat hij aan zijn verzoek geen weerstand kan bieden! Dat is met der daad eene vriendschap, die veel heeft van de verhouding, welke tusschen den beambte en zijn chef bestaat. En zoo meent het ook de *Indépendance*. Immers een zijner korrespondenten uit Parijs meldt, dat de kolonel Cipriani aldaar verwacht wordt om *verantwoording van zijne zending* te doen. Heeft dan de kolonel Cipriani van Napoleon III de zending ontvangen, om zich met behulp van Piëmontesche troepen en Piëmontesche ambtenaren tot diktator van de revolutie in Bologna op te werpen? Het is de *Indépendance*, die het zegt. Immers, als het waar is dat de kolonel Cipriani zijn ontslag als diktator genomen heeft op bevel van den Franschen Keizer; en dat hij thans naar Parijs komt om hem verslag te doen van zijne thans volbragte zending; dan kan men de zaken noemen gelijk men wil, het is ons tamelijk onverschillig; maar de gansche wereld zal weten, dat de revolutie in de Kerkelijke Staten te Parijs is gewild.

Zijn thans de bakens verzet? God geve het. Maar in afwachting, dat wij daarvan de deugdelijke bewijzen zullen zien, is dit opmerkelijk, dat aan de Katholieken in Frankrijk al meer en meer het zwijgen wordt opgelegd. Tegen den Paus en het pauselijk goevernement kan een elk schrijven wat hij wil en menigeen maakt er gebruik van om beide op de laagste wijze te lasteren; maar de verdediging van den Paus en van zijn goevernement wordt eene ongeoorloofde daad, die door alle middelen, waarover het goevernement beschikt, wordt geweerd.

Ten gevolge daarvan mogen de Bisschoppen hunne mandementen niet openbaar maken, en zelfs is het dezer dagen aan de bladen opgelegd om er geen berigt van te geven als een bisschop ter zake der Pauselijke aangelegenheden een mandement uitvaardigt.

Daarentegen is het opvallend, dat middelerwijl, op de Katholieken in Frankrijk de hand op den mond wordt gelegd, op het keizerlijk kasteel van Compiègne de hooge eer van eene uitnoodiging wordt verleend aan den lasteraar van den H. Stoel, den heer Edmond About, die in een befaamd libel het onmogelijke beproefd heeft, om den Paus en zijne dienaren te onteeren. Als die eer het loon is van zijn libel, dan is zij tevens de proef op de som der toegenegenheid, die de Fransche Keizer als Zoon der Kerk den Paus toedraagt.

Over de redevoering der ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën behelst het *Handelsblad* eenige zeer juiste beschouwingen, waaraan wij het volgende ontleenen:

»Het is volstrekt niet opgehelderd, waarom de Regering juist de voorkeur gaf aan de tegenwoordige concessionarissen; waarom zij al de raadgevingen van de Kamer in dat opzigt ter zijde gesteld heeft; waarom er geene openbare in- of uitschrijving heeft plaats gevonden; waarom andere aanvragen werden voorbij gezien, ja daaraan zelfs geene aandacht gewijd werd. Wij hebben daarbij vooral het oog op de aanvragen van de heeren Dull en C° en Reerink en C°, die zoowel wat het financiële gedeelten betreft, als nopens de in gereedheid zijnde kaarten, teekeningen, enz. veel meer waarborgen, veel meer zekerheid opleverden, dan de tegenwoordige concessiën.

---

(1) Het voorstel is onderteekend door de heeren Thorbecke, Wintgens, ter Bruggen Hugenholtz, Poortman en Heemskerk, alle leden wier kiesdistrikten bij de veranderde rigting niets winnen. Zij zijn toch afgevaardigd door Deventer, Delft, Dokkum, Alkmaar en Haarlem. Wij maken die opmerking wijl in de laatste dagen, de plaatselijke invloed zoo zeer in de redevoeringen van verschillende sprekers zigtbaar is geweest. Onder dat opzigt staan de voorstellers van het amendement op een geheel onpartijdig standpunt.

»En dat dit zeer onbillijk en onvoorzigtig was, dat blijkt uit de voorkeur, die vele leden aan die aangevraagde concessien geven, maar ook uit de adressen, die van beide gemelde zijden tot op het laatste oogenblik en nog dezer dagen aangeboden zijn. Zoo dus de tegenwoordige concessionarissen buiten staat mogten wezen, de noodige gelden, tot ten uitvoerlegging van hunne onderneming te verkrijgen, terwijl de andere aanvragers daartoe wel in staat waren, dan zal de verantwoordelijkheid van de mislukking van het spoorwegplan verweten worden aan de Regering, die een *parti pris* had om met geen andere personen te onderhandelen dan die zij op den voorgrond had geplaatst, met achterstelling van anderen, die zij eerst had ingeroepen.

»Wat de *financiele* beschouwing der zaak betreft, ten dien aanzien heeft de rede van den Minister ons volstrekt niet gerust gesteld, veel min overtuigd. Het blijkt toch duidelijk, dat de Minister, ondanks zich zelf, op de spoorwegbaan voortgehold heeft. Hij heeft dat niet gewild, maar aan den aandrang kon geen weerstand meer worden geboden, en de middelen waren toch, gelijk hij zeide, voorhanden. Intusschen wilde men het plan inkrimpen, de Minister zou er gaarne de behulpzame hand toe reiken. Wij vragen het te goeder trouw, als men dergelijke verklaringen door een Minister van Financien hoort afleggen, kan men dan gerust zijn over de gedane voorstellen, of gebiedt de voorzigtigheid niet veeleer die voorstellen af te stemmen? Wij gelooven, dat daarover geen twijfel kan bestaan. Daarbij komt, dat het niet blijven zal bij de thans geconsessioneerde spoorwegen, indien het wetsontwerp wordt aangenomen. Ook de waterwegen mogen dan niet achterblijven. Het eene werk zal het andere opvolgen. Uit den eenen eisch zal een andere voortvloeijen. De Regering zal den aandrang geen weerstand kunnen bieden en zoo zal men in een bajert van financiele verwarring geraken, waarvan wel het begin, maar niet het einde te voorzien is.

»Bij dit een en ander komt nu nog, dat de berekening van alle openbare werken, gelijk teregt opgemerkt is, hier te lande altijd faalt; zij zal de raming ver overtreffen. Men kan zelfs geene goede berekening maken van de kosten der brug over den Moerdijk. Al wat men daarvan zegt, berust louter op gissingen, of ten minste niet op berekeningen, waarvoor men instaat. Wil men zich dan geheel op het veld van gissingen en onzekerheid wagen; wil men dan daarop de financiele toekomst des lands bouwen? Zoo de Regering ook wil, wij hopen dat de Kamer wijzer zal zijn.

»En mogten nu alle berekeningen falen, dan zal de minister den moed hebben, belastingen voor te dragen! In de Kamer is reeds gevraagd of de minister dan ook den moed zal hebben die vol te houden. Maar men spreekt nu van eventuele verhooging van belastingen op een oogenblik, dat zoo velen nog op vermindering van lasten hopen; dat de tegenwoordige minister bekend staat als een voorstander van vermindering en afschaffing!

»Ten slotte: Door den heer Elout van Soeterwoude werd te regt aangemerkt en wij hebben het reeds bij herhaling te kennen gegeven: geene provincie is eigenlijk volkomen te vreden; de eene is geheel, de andere ten deele uitgesloten; daar heeft geene goede aansluiting plaats; hier heeft men voorname streken des lands, daar voorname plaatsen over het hoofd gezien. Eigenlijk is niemand regt tevreden, behalve Drenthe. En als men nu daarvan overtuigd is, als er leden uit bijna alle deelen des lands, gewigtige bezwaren tegen het ontwerp hebben; als dus niet bereikt wordt wat de ministers beoogen, bevordering van eendragt en als het spoorweg-ontwerp, veeleer wordt *un brandon de discorde*, dan kan er geen twijfel meer bestaan over de stem, die men moet uitbrengen, dan werken alle omstandigheden mede, om de Kamer tot het besluit te brengen, dat in het welbegrepen algemeen belang des lands, de aanhangige voorstellen behooren te worden verworpen."

De heeren baron Raphaël d'Erlanger te Frankfort a/M. en Emile Erlanger en C°. te Parijs, beide domicilie gekozen hebbende bij een bankiershuis ter dezer stede, hebben thans ook de aanvrage tot koncessie voor het aanleggen van spoorwegen hier te lande, die zij reeds in de maand Oktober 1858 hadden gedaan, herhaald, en wel voor eene lijn van Harlingen over Leeuwarden en Aschendorf; van Leeuwarden langs Sneek of Akrum over Heerenveen naar Raalte of Deventer en van daar westelijk naar Rheine en oostelijk naar Utrecht en van Utrecht over Kuilenburg naar 's Bosch en Boxtel of Eindhoven. Die lijn zou zich aan de lijn van Vlissingen over Middelburg, Goes en Breda, Tilburg, Venlo of Roermond ten Oosten aan de Pruisische grenzen en ten Zuiden te Meersen of Maastricht aansluiten. De koncessionaris verklaart zich echter bereid de lijnen te wijzigen overeenkomstig den wensch der Regering. Deze aanvrage geschiedt onder de volgende bedingen: dat de lijnen binnen zes jaren zullen gereed zijn; dat de hoegrootheid van het noodige kapitaal (dat echter zal vermeerderd worden met de intressen aan de aandeelhouders gedurende den aanleg te betalen) zal worden bepaald tusschen de Regering en den concessionaris; dat de Regering geen subsidie behoeft te verleenen, maar eene garantie van een minimum van 5 pCt. voor rente en aflossing, gedurende den tijd der concessie, zijnde 55 jaren, na welken tijd de spoorwegen en het materieel de eigendom der Regering zullen worden; dat de concessionaris bij het teekenen der voorloopige concessie een waarborg-kapitaal van een millioen guldens zal storten.

Afschrift van deze aanvrage om concessie, is heden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal medegedeeld. (*H.*)

Met de 17den dezer wordt te Neuzen een kantoor van den rijkstelegraaf met beperkte dagdienst geopend.

Een der Maleijers in het vorige jaar door het hof van Zuid-Holland vrijgesproken en later naar Java teruggevoerd, schijnt in hetgeen hij ondervonden heeft wegens het gebeurde met het barkschip *Twenthe*, aanleiding gevonden te hebben weder een komplot tot het plegen van een misdrijf te vormen. De mandoer Naidin is toch, zoo men verneemt, aan boord van het wachtschip te Batavia, het fregat *Palembang*, veroordeeld tot tien jaren kruiwagenstraf, ter zake van het outwerpen van een plan, om gezamenlijk met zijne kameraden te deserteren, en het aansporen en overhalen van dezen daartoe. De laatsten zijn disciplinair gestraft. Zij schijnen echter op Java niet zooveel sympathie te hebben gevonden, als in der tijd in de rezidentie.

Op de groote St. Maartensche beestenmarkt te Gorinchem waren 6000 stuks aan de lijn. De handel, door de aanwezigheid van vele vreemde kooplieden geanimeerd, was buitengewoon levendig, niettegenstaande de prijzen van elke soort zeer hoog waren.

De groote paardenmarkt, begunstigd door fraai weder, had eene groote menigte vreemdelingen ter markt gelokt. Er waren ruim 2500 stuks aan de lijn. Er was zeer veel handel, vooral door de tegenwoordigheid van vele Fransche en Duitsche kooplieden. Veulens werden druk verhandeld en zeer duur van *f* 100 tot *f* 110; jonge anderhalfjarige paarden golden van *f* 150 tot *f* 200; gefokte *f* 300 à *f* 400.

Overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de tien eerste maanden van 1859: Direkte belastingen *f* 16,975,880.70½; in- en uitgaande regten en scheepvaartregten *f* 3,797,146.70; accijnsen *f* 13,938,875.88; waarborg en belasting der gouden en zilveren werken *f* 200,758,24½; indirekte belastingen *f* 10,300,977.49; posterijen *f* 1,561,504.97; staatsloterij *f* 401.341. Totaal *f* 47,176,484.99, tegen *f* 47,824,963.18½ over gelijk tijdvak van 1858. De raming was *f* 47,373,824.20.

Ter kaasmarkt van gisteren waren de prijzen als volgt: Goudsche geschept *f* 10 a *f* 12.50.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren, 1ste kwal. *f* 60, *f* 80; 2de kwal. *f* 50, *f* 70; 3de kwal. *f* 45, *f* 60. Schapen *f* 20, *f* 26. Varkens 44, 48 ct. het Ned. ℔.

CREDIET-VEREENIGING. — *Maandelijksche Balans, opgemaakt* 31 *Oktober* 1859. 932 leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 4,950,375.

Stortingen der leden	*f* 495,037.50
In disconto genomen	» 959,407.24
» gegeven	» 867,826.39
In Portefeuille	» 624,024.81
Déposito rekening	» 221,309.95
In Cassa	» 22,039.75½

De Voorzitter van Commissarissen, J. HEEMSKERK, Az. *De Directie* BERG. BÜCHLER.

Z. M. heeft benoemd: tot griffier der arr.-regtbank te Eindhoven, mr. P. J. A. Smitz, tot substituut-griffier bij de arr.-regtbank te Eindhoven, mr. W. L. J. Spoor tot ontv. der reg. en dom te Hoorn; A. G. F. Koltrop; te Wageningen, W. A. de Laat de Kanter; te Gulpen, A. M. van de Laar; te Helder, mr. L. J. Bouricius; te Ommen, C. Bergsma; tot ontv. der in- en uitg. regten en acc te Ede, J. Moolenburgh; aan het grenskantoor te Heurne, W. Baerts.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 17 Nov. De *Constitutionnel* bevat over de Italiaansche kwestie weder eenige regelen, waarin berigt wordt dat Frankrijk aan het kabinet van Turijn den raad heeft gegeven de overdragt van het regentschap door prins Eugenius van Savoye-Carignan aan den heer Buoncompagni insgelijks niet goed te keuren, en Keizer Napoleon bij deze gelegenheid aan Koning Viktor Emmanuel op nieuw zijne bezorgdheid heeft doen kennen over het lot van Italië, dat, na de slagvelden zegevierend te hebben verlaten, thans zijne lotsbestemming van de beslissing van Europa moet verwachten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Nov. Het artikel van den *Constitutionnel*, twelk het besluit van den Koning van Sardinië ter zake van het aan den prins van Carignan aangeboden regentschap bespreekt, beschouwt de kwestie uit een tweevoudig gezigtspunt: het internationaal regt en het belang van Italië. Uit het eerste gezigtspunt zou de aanneming van het regentschap door den prins van Carignan, volgens den *Constitutionnel*, een daad van werkelijke interventie zijn geweest, welke in sommige gevallen Sardinië zou gedwongen hebben, om zelfs door geweld van wapenen, het gezag te handhaven, aan een prins van het huis van Savoye toevertrouwd, ten gevolge waarvan aan het Napolitaansche leger, bij voorbeeld, het verlof zou zijn gegeven om de staten van Midden-Italië binnen te rukken.

Het blad erkent echter, dat de oproeping van dien prins geboden werd door de noodzakelijkheid om in Italië de algemeene rust en orde te bewaren, en stemt toe dat geen bepaalde weigering mogt gedaan worden; waaruit misschien een stilzwijgende goedkeuring van het hulpmiddel is af te leiden, waarmede Viktor Emmanuel heeft getracht den raad uit Parijs ontvangen in overeenstemming te brengen met zijne verbindtenissen jegens de Italianen aangegaan, door in plaats van zijn neef, den kommandeur Buoncompagni met het regentschap te belasten.

Vervolgens vraagt de *Constitutionnel*, binnen welke grenzen Sardiniëns invloed op Midden-Italië beperkt is geweest; en antwoordt, dat het voorshands voldoende is aan te toonen, dat die invloed tot hiertoe is uitgeoefend krachtens hetzelfde regt, waarop andere mogendheden het hunne hebben uitgeoefend.

Uit het uitsluitend Italiaansch gezigtspunt beschouwt de *Constitutionnel* het gedrag van den Koning van Sardinië als zeer logiesch en het door hem genomen besluit noodzakelijk: immers, het was te betreuren dat vóór het Kongres de Italiaansche vergaderingen vooreerst de aanhechting bij Piëmont, vervolgens het regentschap van den prins van Carignan proklameerden. Die proklamatie beteekende duidelijk dat Italië Europa's besluiten wantrouwde en feitelijk meester geworden zijnde het des noods de bekrachtiging van het internationaal regt kon missen.

Maar niets regtvaardigde dat wantrouwen, en Italië moet er van overtuigd zijn dat het Kongres alleen zijn bevrijdingswerk kan bevestigen. Het heeft niets te vreezen; want de *Constitutionnel* kent geen mogendheid die voor Italië geen sympathie heeft en het niet zou willen bijstaan. Ware het anders, het zou op Keizer Napoleon en Viktor Emmanuel kunnen rekenen. Het verledene is voor Italië een waarborg voor de toekomst. Wat de herstelling der hertogen betreft, waarvoor de vergaderingen der Italiaansche Staten bevreesd zijn — men heeft die herstelling aangeraden, maar daarmede niet gedreigd en gezegd, dat ze in geen geval gewapenderhand zou opgelegd worden.

De sympathie der Italiaansche bevolkingen voor Piëmont is te begrijpen, zegt verder de *Constitutionnel*, en niet zonder aandoening heeft men ze zoo schitterend zien te voorschijn komen. Dat schouwspel bewees dat Italië zijn nieuwe bestemming waard was. Maar die geestdrift moet hare grenzen hebben. Frankrijk heeft het regt die bevolkingen tegen de buitensporigheid harer vaderlandsliefde te beschermen, daar de gevolgen er van voor Italië-zelf niet zonder gevaar zouden wezen. Italië moet ook van zijn kant een bewijs van zelfverloochening en moed geven. Dat het meer dan ooit weerstand biede aan die zelfzuchtige raadslieden, welke het tot uitersten willen drijven en in de verte het den burgeroorlog aanprediken.

In naam der broederschap, welke het als volk van hetzelfde ras aan Frankrijk bindt, besluit de *Constitutionnel*, in naam van het voor dezelfde zaak op het slagveld gestortte bloed, bezweert Frankrijk Italië zich nu te herinneren, dat kalmte de kracht is der volken, die waarlijk dien naam verdienen, en dat geduld de leerschool der vrijheid is.

— De *Moniteur* bevat de benoeming tot senatoren van den heer Rouland, den generaal Lebœuf, den heer Caignard de Saulcy, de aartsbisschoppen van Bourges en Toulouse en de bisschoppen van Nancy, Aire en Limoges. Deze nieuwe senatoren hebben Zondag te Compiègne in handen des Keizers den gevorderden eed afgelegd.

— Heden avond is het berigt uit Compiègne ontvangen, dat de Keizer zeer verstoord is over de benoeming van Buoncompagni. De half-officiele bladen hebben aanzegging gekregen om Sardinië wegens zijne illoyauteit aan te vallen. Misschien zal zelfs de *Moniteur* het stilzwijgen niet bewaren.

Kolonel Cypriani is in deze hoofdstad aangekomen.

Onder de genoodigden te Compiègne zijn ook heeren Jules Sandeau en Edmond About.

Op het feestmaal hier ter eere van Schiller gegeven, opende de prezident *op hoog bevel* het banket met een heildronk aan den Keizer, aan zijne aanminnige gemalin en zijn beminnelijken telg (woordelijk). Maar de duitsche demokraten meenden omstreeks het einde van den nacht dien toast te moeten vervangen door toasten aan de patriotten van 1848, en door hymnen, die juist een sociaal en algemeen keizerrijk wenschten. De policie, die in de feestzaal zeer talrijk was, en geen Duitsch verstaat, was immer in het denkbeeld dat alles den grooten Schiller gold.

Na de vrijspraak van Léonie Chéreau door het hof van assises te Parijs, werd de moeder door den voorzitter van het hof verzocht hare dochter tot zich te nemen en een strenger toezigt op haar te houden. De wed. Chéreau echter was zóó verbitterd op Léonie, dat zij haar den volgenden morgen wel uit de gevangenis Saint-Lazare haalde, doch niet met zich naar huis nam, maar krachtens een regterlijk bevelschrift, dat zij zich verschaft, haar liet opsluiten in het meisjes-verbeterhuis van St.-Dominique, welke opsluiting evenwel niet langer dan zes maanden kan duren; doch de ouders hebben het regt om ze telkens voor zes maanden te verlengen tot op de meerderjarigheid der gedetineerden.

Men spreekt van een heilrijk geneesmiddel tegen borstkwalen, dat in de jaarlijksche vergadering van het plegend geneeskundig komitee te Parijs de algemeene goedkeuring heeft verworven. Die vergadering, belast met de taak om het geneesmiddel van doctor Lamare te Parijs, om door middel van *helicine* — eene door hem aan de akademie van geneeskunde aangebodene zelfstandigheid, waarvan hij de bereiding heeft medegedeeld — de longziekte te genezen, heeft dat middel voor het genezen van borstkwalen en de longtering als radikaal erkend.

In een korrespondentie uit Parijs meldt men, dat in dier stede in officiële kringen bepaald gezegd wordt, dat het Kongres, ondanks de beweringen van den *Times* en de meeste Londensche bladen, in Frankrijks hoofdstad vergaderen zal, en men, ten einde alle gissingen te dier zake te doen ophouden, de uitwisseling der ratifikatie van de drie vredes-instrumenten zal bespoedigen. Den 21^n dezer maand zou dit geschieden, en zal dan dadelijk met ijver tot de vereeniging van al de gevolmagtigden voor het Kongres worden overgegaan. De krizis moet, volgens dien korrespondent, ten spoedigste eindigen; want zoowel de uit Midden-Italië en Turijn ontvangen brieven, als de artikelen van verscheidene Parijsche bladen strekken om de gemoederen in de grootste verwarring te brengen. Dat men dit wenscht blijkt onder anderen ook uit de in beslagneming van een vlugschrift, getiteld: *Napoleon III et l'Europe*, door den heer Emile de Girardin geschreven, dat op het punt was om uit te komen.

Behalve dat is een ander van Vacherot, *de Democratie*, in beslag genomen en het te Brussel verschijnende geschrift *La libre recherche* in Frankrijk verboden.

— In een korrespondentie uit Italië schrijft men: Frankrijk sloeg met zulk een bedaardheid de toebereidselen gade voor de instelling van een regentschap, dat men zoo wel te Turijn als in het gansche land die bedaardheid als een stilzwijgende toestemming beschouwde. Te meer verbazing wekte het, toen de Keizer, dadelijk na dat hem de keuze per telegraaf was bekend gemaakt, zijn veto uitsprak. Uit goede bron verzekert men, dat een telegrafische dépêche aan Sardiniëns Koning het bevel om het regentschap af te wijzen in deze woorden overbragt: *Vous devez refuser la régence*. Een daarop volgende dépêche dreigde, in geval eener konstituëring van Midden-Italië, met een Fransch-Oostenrijksche interventie — en dan zou Italië voor altijd verloren zijn.

— Uit Turijn is het volgende, dd. 10 dezer, geschreven en wel vóór het bekende besluit door Koning Viktor Emmanuel genomen was. „Er is op dit oogenblik nog niets beslist, hoewel sedert drie dagen vijf ministerraden zijn gehouden, die alle buitengewoon lang geduurd hebben en waarbij de heeren d'Azeglio, Buoncompagni en Cavour tegenwoordig waren. De ministerraad is, om zoo te zeggen, permanent. Gisteren namiddag zeide men dat er besloten was de deputatie uit Midden-Italië te ontbieden, en tevens aan de Europesche mogendheden te verklaren, dat het regentschap volstrekt het doel niet had, 'twelk men er aan wilde toeschrijven en het geene ontijdige oplossing der kwestie van Midden-Italië was; Sardinië herhaalde wat het bereids gezegd had, dat het zich in allen geval aan de beslissing van het Kongres wilde onderwerpen — Dit zeide men gisteren — heden ochtend werden reeds kenteekenen zigtbaar waaruit was te hooren dat men aan de Parijsche raadgevingen gehoor wenscht te geven. In de Turijnsche bladen is van dien wensch nog niets te bespeuren, en de algemeene opinie is heden even als voor de aanneming van het regentschap als gisteren. In Midden-Italië wordt er niet aan getwijfeld dat zoowel Farini te Bologna als Risacoli te Florence zullen verklaren dat zij van Sardiniëns toestemming verzekerd zijn."

— Uit Turijn is een dépêche ontvangen van den volgenden inhoud. De uitwisseling der ratifikatiën van de traktaten wordt aanstaanden Zondag verwacht. Alsdan zal de volmagt der plenipotentiarissen ophouden.

De nationale leening is heden gesloten.

In eene andere korrespondentie wordt gezegd dat eene buitengewone drukte bij het ministerie van Oorlog heerscht. Niet alleen zijn er dezer dagen aanzienlijke bestellingen van kleedingstukken gedaan, maar er zijn ook kaders voor nieuwe regimenten gevormd, terwijl in de tuighuizen alle handen in het werk worden gesteld. Dit alles wordt zoo ijverig voortgezet, dat er bij een op handen zijnde oorlog waarlijk niet meer spoed kon gemaakt worden. Het Sardinische goevernement schijnt dus bijzonder op de organizatie van het krijgswezen bedacht te zijn. Het Sardinische leger telt nu 90,000 man en kan uiterlijk binnen een paar maanden met bijna 50,000 man versterkt worden, zoodat Sardinië, met inbegrip der Midden-Italiaansche troepen, in geval van nood, eene strijdmagt van 200,000 man onder de wapens zou kunnen brengen.

— Uit Bologna wordt, dd. 12 Nov. geschreven, dat de diktator Farini en Garibaldi daar konferentiën houden en bepaald voor de aanbeveling zijn, terwijl zij de gevaren trachten af te wenden waarmede het bondgenootschap bedreigd wordt. Men zou gaarne Garibaldi uit den weg ruimen, maar Koning Viktor Emmanuel is voor hem, en bovendien zou er in Midden-Italië een geweldige opschudding kunnen ontstaan, wanneer men dezen populairen man wegcijferde. Zoo liet men om die reden, zijn leger in der tijd aan alles gebrek lijden, voornamelijk aan wapens en uniformen. Garibaldi wil onwrikbaar op zijn post blijven, zoolang zijn eer — zegt de korrespondent — hem dit gebiedt. Dwingt men hem zijn kommando neer te leggen, of wil men dat hij zich met een schaduw van bevelhebberschap te vreden stelle, middelerwijl men datgene ten uitvoer brengt wat met alle aan Italië gedane beloften en met zijne onafhankelijkheid strijdig is, — dan zal voor Italië een nieuw tijdvak beginnen. Aan de Modeensche regering is verboden het nieuwe leger in de Legatiën van wapens en uniformen als anderzins te voorzien.

Het antwoord van den prins van Carignan bij de aanbieding van het regentschap heeft, daar een uitmuntenden indruk gemaakt.

— De bisschoppen in Modena hebben gezamenlijk aan den ridder Farini een memorie aangeboden, waarin op de krachtigste wijze wordt geprotesteerd tegen de velerlei verkrachting der regten van de Kerk, waaraan de diktatoriale Regering zich schuldig maakt. Onder anderen wordt er in geklaagd over de opheffing van een geestelijke orde en de sekwestratie harer bezittingen zonder eenig verlof van de hooge kerkelijke overheid; over de gevangenneming van verscheidene priesters, die onwettig in de gevangenis zijn geworpen, en over den hoon eener bandelooze pers die zelfs den verheven Stedehouder van Jezus Christus niet spaart.

Dat protest is onderteekend door den aartsbisschop van Modena en de bisschoppen van Reggio, Carpi, Guastalla en Maessa.

Overigens is het een nieuw bewijs van de in Modena heerschende vrijheid en den eerbied van het diktatorschap voor ieders regten.

— Uit Madrid wordt geschreven: „Spanje is een groote edele natie geweest; maar helaas, sedert dertig jaren hebben én burgeroorlogen én binnenlandsche tweespalt zijn roemrijk verleden op zonderlinge wijze verduisterd. In die langdurige krizis verzwakte langzamerhand de nationale aard. En men beschouwde eindelijk het Spaansche volk als in een doodsslaap. Het werd schier niet meer onder de Europesche mogendheden geteld. Een treurig einde voor een volk, dat de wereld met zijne daden en overwinningen heeft vervuld.

„Er bleef Spanje evenwel een laatst en magtig hulpmiddel. Het had zijn geloof behouden te midden der omwentelingen van onzen tijd. Het Katholicismus was levend gebleven in het hart van het schoone land, en het is 't Katholicismus, dat het uit zijn vernedering zal verheffen.

„Sedert de oorlog tegen Marokko een noodzakelijkheid is geworden en een gewapende strijd als onvermijdelijk wordt beschouwd, is de vaderlandsliefde gewekt, en dat gevoel, 'twelk men dood waande, gaat tot het uiterste; algemeen en vurig is de geestdrift in alle standen der maatschappij, in de steden, zoowel als in de kleinste gehuchten, zelfs in het gebergte. 't Is de godsdienst, die van deze groote nationale beweging de drijfveer is.

„Het Spaansche goevernement verre van die godsdienstige opgewektheid te verminderen, zal al het mogelijke aanwenden om te beletten dat zij ophoude. Verlichter dan de Voltairiaansche schrijvers, wier blinde haat hun verstand benevelt, weet het goevernement dat voor de eensgezindheid van het Spaansche volk een grondige reden bestaat en zij door het geloof door niets anders, bekrachtigd wordt. Alleen vreemde organen of agenten hebben den treurigen moed die waarheid te miskennen. Zij trachten de krijgszuchtige geestdrift en de goede gezindheid van het leger in minachting te brengen; maar zij zullen hun doel niet bereiken. De feiten zullen blijven bestaan en de oorlog tegen Marokko zal, ondanks het protestantsch Engeland, bewijzen hoe innig het Spaansche volk steeds aan zijn geloof gehecht is. Gisteren nog verdeeld, schaart het zich heden onder hetzelfde vaandel. Geen sporen zijn er meer van vroegere vijandigheid, aller harten zijn vereend en dit zoo laag gezonken volk zal, wanneer het eensgezind blijft, misschien der wereld het schouwspel eener heldhaftige wedergeboorte geven. In allen geval is Spanje geschikt om aan de andere Europesche Staten ernstige overwegingen in te boezemen."

— Uit Konstantinopel wordt gemeld, dat er besloten is om het inkomen des Sultans met 6 millioen te verminderen; ook de bezoldigingen der voornaamste ambtenaren zullen eene vermindering ondergaan.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Nov. De aanmerkingen van het Fransche goevernement, tot Koning Viktor Emmanuel gerigt, hebben hier een zekere onvergenoegdheid veroorzaakt, en 't is waarschijnlijk dat hieraan een artikel van den *Observer* moet worden toegeschreven, 'twelk een oorlog tegen Frankrijk als onvermijdelijk voorstelt, terwijl de *Times*, den toestand der pers in Frankrijk besprekende, op de bladen en de algemeene opinie in dat land wijst als zeer vijandig en ijverzuchtig tegen Engeland en bezield met den wensch om zich over de nederlaag van 1815 te wreken. Het artikel werpt ten slotte de verantwoordelijkheid van dien toestand op het Keizerlijke goevernement en zijn agenten.

— Bij koninklijke ordonnantie zijn de ligchamelijke straffen bij het leger, op enkele uitzonderingen na, afgeschaft.

— De *Morning Post* zegt, dat het kongres binnen eene maand zal bijeenkomen, op den grondslag van noninterventie.

— De regtbank te Manchester heeft een zekeren Henry Grattan tot 50 sh. boete veroordeeld, omdat hij in een spoorrijtuig eene aardige jonge dochter rondom de middel gevat en gekust had en deze galanterie ondanks haar tegenstreven wilde herhalen. Eene onbeschermde vrouw, zeide de prezident, moet ongedeerd kunnen reizen.

— Te Gibraltar zijn uit Tanger aangekomen de konsuls generaal van Portugal, België, Zweden, der Vereenigde Staten en van Beide Siciliën. Vóór hen hadden zich hunne landgenooten uit Tanger verwijderd, waar Engelands vertegenwoordiger evenwel nog rezideert. Er zijn geen andere Europeanen meer dan hij, en het personeel van het konsulaat.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Nov. De onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Frankrijk worden voortgezet. In goed onderrigte kringen beweert men, dat Oostenrijk in geen geval de vestingen Peschiera en Mantua als bondsvestingen wil erkennen; evenmin dat het zal toetreden in de eischen van Keizer Napoleon, ten aanzien van Venetiëns toekomstigen toestand.

BERLIJN, 15 Nov. Pruissens voorstel ten aanzien der versterking van de kusten aan de Noordzee zal aan de Bondsvergadering worden onderworpen; waarna de onderhandelingen met de belanghebbende regeringen zullen aanvangen.

— Uit Hamburg wordt gemeld dat de, den 14 dezer gedane, algemeene verkiezing in 21 distrikten ten gunste der liberale kieskollegiën is uitgevallen. Vrijdag zullen de overige 21 distrikten hunne stemmen uitbrengen.

— Uit Frankfort wordt geschreven: Men hoort hier luide klagten over de vertraging, welke de uit Nederland komende vaartuigen zeer dikwijls te Emmerich ondervinden. Den 1^n en 2^n dezer hebben vijf beladen schepen van de sleepstoomboot-maatschappij alhier, bijna twee dagen aldaar moeten liggen blijven, alvorens door de tolbeambten onderzocht te worden.

— Naar men uit Mainz verneemt, zal de direkte spoorwegverbinding tusschen deze stad en Keulen, den 15^n der volgende maand tot stand gebragt zijn, wanneer ook de aansluiting der linie met den Lodewijksspoorweg, over Darmstadt naar Aschaffenburg en Beijeren plaats zal hebben.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55⅜	2/m.	Livorno	ƒ 88½
Zigt	„	„ 55¾	„	Napels	„ 78½
2/m.	Bordeaux	„ 55	3/m.	Petersburg	„ 165
½/m.	„	„ 55⅜	6/w.	Weenen	„ 92
3/m.	Madrid	„ 241	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 243	„	Frankfort	„ 99¾
„	Sevilië	„ 240	2/m.	Hamburg	„ 35
„	Bilbao	„ 240	Zigt	„	„ 35⅛
„	Lissabon	„ 40⅜	2/m.	Londen	„ 11.62½
„	Porto	„ 40¼	Zigt	„	„ 11.67½
2/m.	Genua	„ 45½		Rotterdam	„ ½

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 NOV. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106⅝	a	
Nederl. Bank	4 "	165¼	"	
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63 7/16	"	
Dito Dito	3 "	75⅜	" 75½	
Dito Dito	4 "	96 15/16	" 97	
Amortisatie-Syndikaat	3½ "		"	
Aand. Handel-Maatsch.	"	126⅜	"	
Oost-Ind. Leening	4 "	96½	"	
Aand. Holl. Spoorweg		78	"	
Leening idem	4½ "		"	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "		"	
Maatschappij van Weld.	4 "		"	
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ "		"	
Dito *Rothschild*	2½ "		"	
Frankrijk, Certifikaten	3 "		"	
Spanje, Obligatiën	1½ "	32⅛	" 32¼	32¼
Dito	3 "		"	
Dito Binnenlandsche	3 "	41¾	" 41⅞	41 13/16
Amortisable Schuld		11	"	
Bewijzen Coupon			"	
Crediet Instel. bij *Prost* & C°.			"	
Portugal, Obligatiën	3 "	43 5/16	"	
Dito 856/1857	3 "	41 13/16	" 41⅞	
Uitgestelde			"	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 "	103⅝	" 103¾	
Dito bij idem 1828/1829	5 "	101⅞	"	
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	84 15/16	" 85	
Dito bij idem 1840	4 "	80⅜	" 80⅝	80⅝
Dito bij *Stieglitz*	4 "	80⅜	" 80⅝	80⅝
Dito Nieuwe	4 "		"	
Dito 5de Serie	5 "	89⅞	" 90	
Dito 1855, 6de Serie	5 "	99¾	" 99⅞	99⅞
Dito Adm. te Hamburg	5 "		"	
Dito dito te Londen	5 "		"	
Dito dito dito	4½ "		"	
Inschrijv. in Assignatiën	6 "	61½	"	
Certifikaten van dito	6 "	62¼	"	
Spoorweg Aktiën	5 "		"	
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157	"	
Obligatiën	4 pCt.	77⅞	" 78 1/16	
Pruissen, Oblig.	4½ "	101½	" 101⅝	
Aandeelen 1854	3½ "	201¾	"	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "		"	
Dito dito	4 "		"	
Dito Metalliek	5 "	53 11/16	" 53 13/16	53¾
Dito Rente Amsterdam	5 "	73⅝	" 73¾	
Dito Nationale 1854	5 "	57½	" 57 11/16	57⅝
Dito dito	2½ "	28⅝	" 28¾	
Weener Bankaktiën	f		"	
Dito Aand. fl. 250, 1839	"		"	
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	264	"	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			"	
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 "		"	
Dito bij *Rotschild*	5 "		"	
Denemarken, Obl. te Lond.	5 "		"	
Dito	3 "		"	
Braz., Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	99½	"	
Dito 1839 van £ 100	5 "		"	
Dito 1843 " " 100	5 "		"	
Dito 1852	4½ "		"	
Dito 1858	4½ "		"	
Sardinië	5 "		"	
Peru, Geldl. 1854	4½ "		"	
Dito te Parijs	"		"	
Ecuador, Oblig. 1855	1 "		"	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3 "	26⅜	" 26½	
Dito Uitgestelde	1 "	13 13/16	"	
Grenada, Obligatiën	3½ "	14 11/16	" 14¾	
Dito Uitgestelde			"	
Mexiko, dito	3 "	20¾	" 20 13/16	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	L.r. A "		"	
Dito dito	L.r. B "		"	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		"	
Amerik. Bank-Aktiën			"	
Illinois Spoorw. Aandeelen			"	
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	79	" 1[illegible]	
Louisiana	5 "		"	
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 "	3¼	" 3 5/16	

Handel-Maatschappij kontant ——; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 219½, 20; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 68 13/16, ⅞.

De markt was met uitzondering van Nationale fondsen overigens in vaste stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 17 November tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pc. 63[illegible]; Aand. Handel-Maatsch. 126⅜, Spanje, Binnenl. 3 pc. 41 11/16; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103¾, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99 13/16, Oostenrijk, Met. 5 pc. 51⅝, dito 2½ pc. 28⅝, dito Rente Amst. 5 pc. 73⅞, dito Nationale 1854 5 pc. 57½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Nov. België 2½ pc. 55½; 4½ pc. 98¾ g; Metal. 56⅝ p Nation. 60¾; Spanje 1½ pc. 31⅞; 3 pc. 42½ p.

PARIJS, 16 Nov. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 69.95; Credit mobilier 776.25; Fr.-Oost. Spoorw. 546.25; Russ. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 43; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.—.

MADRID, 15 Nov. Spanje 3 pc. 43.80; 1½ pc. 33.60.

[illegible] 16 Nov. Cons. 96¼ a ⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. [illegible] 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. [illegible] uitgest. — a —; id. werkelijke — [illegible] 2½ pc. id. 14 a 14½; 3 pc. [illegible] id. 33 a 33¼; Coupons — a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 57 a 59; id. 7 pc. Oblig. 75 a 77; Sardinië — a —; Ecuador —.

WEENEN, 16 Nov. Met. 5 pc. 71.60; 2½ pc. —.—; Nat. 77.20; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 900; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 202.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 267.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.35; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 24½; Zilver 18¼.

BERLIJN, 16 Nov. Metalliek 5 pc. 57½; Nationale 61⅛, Stiegl. 5de serie 94; 6de id. 104¾; Rusland 5 pc. ——; Nieuwe 3 pc. 64¾; Pruiss. Staats. 4½ pc. 103⅝; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141⅝; Credit 79¾; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17¾, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141⅝, 2/m. 141, Weenen —, Petersburg 95⅜.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 Nov.

Tarwe *f* 5 a 6 hooger: 130 ℔ b. Poolsche *f* 303; 133 ℔ dito *f* 320; 129 ℔ dito *f* 305, 133 ℔ o. dito *f* 340.

Rogge *f* 3 a 5 hooger met goeden handel: 128 ℔ Pruisische *f* 213 aan de Zaan; 123 ℔ dito *f* 20[illegible]; 119 ℔ Petersburg *f* 188, 189; 118 ℔ j. dito *f* 184, 186; 116 ℔ dito *f* 180, 182; 118 ℔ dito *f* 185; 127 ℔ Galatz *f* 210.

Garst hooger verkocht: 107 ℔ fijne Zweedsche *f* 175.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren: in April ek. 62½; Nov. 58½ &c. *Raapolie* op 6/w. *f* 35¾; Vliegend *f* 34½; in Mei ek. *f* 36¼ a *f* 36⅛; Dec. *f* 34½ a ⅜. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30¾; Vliegend *f* 29½, in Maart, April en Mei ek. *f* 30¼; Dec. *f* 29½ a ⅜. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36¼.

SCHIEDAM, 16 Nov. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ Libau *f* 20[illegible] 3 m.; 141/2 ℔ Hapsal *f* 203 3/m. — Gerst: 127, 128/2 ℔ Libau *f* 191, 193 3/m.; 131/2 ℔ j. Zweedsche *f* 186 3/m. — Moutwijn *f* 13.75; Jenever *f* 19,25; Amst. Proef *f* 20,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,20 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 November.

BEVALLEN (13 Nov.): J. Bonkamp, geb. Kooy, D.

OVERLEDEN (11 Nov.): J. Heijen Knoop, 60 j. — (12 Nov.): M. van den Bosch, geb. Brinkerink, 73 j. - J. C. Frevel. — (13 Nov.): J. D. Kunne, 73 j. - H. Lammers, geb. Blad, 56 j. — (14 Nov.): D. M. Wijsman, 3 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Nov. Moore, Alma, Sunderland.
VLIE, 14 Nov. De Boer, Boreas, Newcastle.
HELVOET, 16 Nov. Elder, Bilbao, Newcastle.
BRIELLE, 16 Nov. Prins van Oranje (st.), Duinkerken.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Nov. Diana (st.), Londen.
HELVOET, 16 Nov. Levant (st.), Havre.

Advertentiën.

(2011) Bevallen van een *ZOON* M. BERTELS, geliefde Echtgenoot van

BODEGRAVEN, 15 November 1859. J. VAN BUUREN, Kostschoolhouder.

Bij **P. N. VERHOEVEN,** ***te 's Bosch,*** komt heden van de pers en is bij den Uitgever dezer Courant en zijne gewone Correspondenten in Amsterdam als elders verkrijgbaar:

De TWEEDE DRUK van

DE PASTOOR VAN ARS.

LEVENSSCHETS

VAN

Joan. Bapt. Maria Vianney,

in geur van heiligheid overleden 4 Augustus 1859, door J. CHANTREL.

Naar het Fransch door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Pastoor te Kabauw bij Schoonhoven. Met *Portret* en *Kerkelijke Goedkeuring*, 100 pag. gr. 32°. Prijs . . 25 Cents.
Op *franco* aanvrage per post . . . . . . 30 "

En bij denzelfden voorhanden:

OVERWEGINGEN

over de Litanien der H. H. Harten van

JESUS EN MARIA,

door den E. P. GURY, S. J.

Vertaald door L. LEYNEN, Pr., 426 pag. kl. 12mo.
Prijs 75 Cents. (1981)

Men vraagt voor een **R. C. Kostschool** een **SECONDANT**, ervaren in het geven van gewoon Lager Onderwijs, tevens bevoegd tot het Onderwijzen van de beginselen der *Fransche* en der *Engelsche* of der *Hoogduitsche* taal. Salaris *f* 300 p. m., benevens kost, inwoning, enz. Adres, onder letter N., aan J. HERMANS, Boekhandelaar te *Breda*. (2010)

(2012) In het INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN te *St. Michels Gestel*, is van de pers gekomen, en bij den Heer C. N. TEULINGS, Boekhandelaar te *'s Bosch*, voor den Handel verkrijgbaar gesteld:

RITUALE ROMANO in 4to.

Rood en zwart. Prijs . . . . *f* 5.50

Verder verkrijgbaar bij de volgende H. H. Boekhandelaren:

Te Utrecht	Wed. J. R. VAN ROSSUM.
" Almelo	J. F. SOMMER.
" Doesborgh	J. H. SOMMER.
" Zwolle	J. M. W. WAANDERS.
" Leeuwarden	J. O. VAN GRUISEN.
" Groningen	R. G. J. SLADOOT.
" Oldenzaal	T. B. BANNING.
" Amsterdam	C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Ook is in het Instituut nog te verkrijgen:

Leven van den H. Alphonsus de Lig. 2 deelen in 12°. . . . . *f* 1.40
SCHMITT. **Epitome Theol. mor. St Alph. de Lig.** . . . . *f* 1.25
Maandbriefjes ten gebruike der Congreganisten, bevattende voor elken dag het leven van eenen Heiligen, met eenige godvruchtige Oefeningen. Prijs per 12 vel op *franco* aanvrage . . . . . . *f* 0.90
Eerste gronden der Zangkunst . . " 0.40

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is is van de pers gekomen:

DE

VOLKS-ALMANAK

VOOR

NEDERL. KATHOLIEKEN,

in O. H. Schrikkeljaar

1860,

VERZAMELD DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM,

O. EQ. S. GR. M.

De Tijdwijzer is weder bearbeid door den Wel-Eerw. Heer Past. VAN DER HORST, en eene Tijdrekenkundige Tafel der Aartsvaders, door Jhr. W. DE RIVECOURT.

Tot het Mengelwerk zijn bijdragen geleverd, door

J. DE BUSCO, H. J. H. PIETERS, Mej. GERTRUDIS C........, J. M. DAUTZENBERG, MICH. SMIETS, Pr., J. WATERREUS, J. POELHEKKE, Mr PRUDENS VAN DUYSE, Mevr. GOUTIER, geb. DE SMET, Mej. TRUDA F...., E. W., DANIEL, A. D. S., J. BOHL, JGz., Mej. DOROTHEA D., Dr J. NOLET DE BRAUWERE VAN STEELAND, Dr W. J. F. NUYENS, de Jongejuf. C. H. A. M., EMILE SEIPGENS, J. W. HOFDIJK, Mr EBURO, REINOUD, G. L. VROEMEN, Pr., J. G. H., G. N. TEN BRINK, Pr., J. A. G. D. J., J. A. VAN DEN AKKER, Pr., J. J. AGHINA, Mevr. COURTMANS, geb. BERCHMANS, Past. V. L., J. F., Jhr W. D. R., en Mej. G. TIARKS.

Prijs 45 Cents.

Van de verschenen acht jaargangen zijn nog enkele stellen voorhanden, die afgeleverd zullen worden tot *f* 2.20

En zijn nog een paar exempl. voorhanden van de:

LEERREDENEN

VAN DEN WEL-EERWAARDEN [illegible]

LOUIS BOURDALOUE,

uit het Fransch vertaald door J. SINKEL.

Amsterdam, 1772.

5 deelen Leerredenen voor de Zondagen van 't geheele jaar.
4 " " op de Feestdagen.
3 " " in de Vasten.

Te zamen 12 deelen in 8° voor den geringen prijs van Drie Gulden.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.